

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
Фонд Президентів України

Передрук за погодженням

Ініціативи Президента України Петра Порошенка (електронне врядування)

Випуск 1

(огляд матеріалів ЗМІ за 1 – 30 вересня 2014 р.)

Зміст

Анонс.....	2
Офіційна інформація.....	4
Регіональні ініціативи.....	9
Інфографіка.....	13
Зарубіжний досвід.....	15
Новітня бібліографія зарубіжних та вітчизняних досліджень з проблематики електронного урядування.....	22

Київ 2014

Анонс

«Global e-Government Forum 2014. Астана»

Мероприятие пройдет 6–8 октября 2014 г. в г. Астана (Казахстан).

Начиная с 2012 года Проектный офис ООН по вопросам государственного управления и Правительство Республики Корея, при поддержке Департамента по экономическим и социальным вопросам ООН, организовали два Глобальных форума по электронному правительству. Первый Форум в 2012 году был посвящен теме «Умное электронное правительство для лучшего будущего».

Второй Форум в 2013 году прошел под названием «Умное правительство и умное общество: открытость, совместное участие, взаимодействие и сотрудничество», где было решено, что очередной Форум будет проведен в Казахстане, в г. Астана, с 6 по 8 октября 2014 года.

Предпосылкой к этому послужило динамичное развитие Казахстана в области ИКТ и «электронного правительства», что не раз отмечалось в международных рейтингах (в рейтинге ООН по развитию «электронного правительства» Казахстан занимает 28-ое место, в рейтинге ВЭФ по индексу сетевой готовности 38-ое место).

В целях продолжения начатой работы предстоящий Форум посвящен теме «Умное управление в целях устойчивого развития: новые возможности партнерства в сетевом обществе», который сфокусируется на определении основных направлений развития «электронного правительства» как инструмента развития умного управления в условиях сетевого общества.

Форум станет площадкой обсуждения и обмена опытом по развитию «электронного правительства» для ключевых деятелей профильных государственных организаций различных стран мира, признанных экспертов и представителей академических кругов.

В ходе проведения Форума планируется обсудить вопросы, интересные как для развитых стран, опыт которых оценен во всем мире, так и для развивающихся стран, совершающих первые шаги в развитии «электронного правительства» и автоматизации государственных функций.

В рамках Глобального форума по электронному правительству состоятся выставка, на которой будут представлены информационные системы государственных органов Республики Казахстан, и научно-практическая конференция «Умное правительство: наука и технологии», цель которой – определить значимость и роль новых тенденций в отрасли ИКТ для построения эффективной системы государственного управления (<http://profit.kz/calendar/5359/Global-e-Government-Forum-2014-Astana>).

Семінар «Досвід Польщі в розвитку електронного урядування»

16 октября 17:00 – 21:00. Київ, вул. Жилянська, 75, офіс РwС, 10 поверх

На семінарі планується до обговорення актуальний досвід Уряду Республіки Польщі з питань розвитку системи електронного урядування та організації інформаційної безпеки в контексті ратифікації 16.09.2014

Європейським парламентом та Верховною Радою України Угоди про Асоціацію, будуть наочно продемонстровані напрацювання польських колег в питаннях використання електронного урядування відповідно до стандартів та найкращих практик країн ЄС, та висвітлені подальші перспективні напрямки щодо розвитку зазначеного питання.

Доповідач: Джоанна Коржевська – магістр наук Варшавського технічного університету, має більш ніж тридцятирічний досвід роботи в галузі ІТ, а також досвід роботи в державних органах Республіки Польщі та іноземних компаніях. Тривалий час працювала директором ІТ департаменту у банківській сфері. На теперішній час – незалежний аудитор з інформаційної безпеки (CISA), COBIT/IT Governance консультант, викладач Варшавського технічного університету, як науковець і розробник стандартів у сфері ІТ є ініціатором та співавтором Методології аудиту виконання вимог захисту персональних даних (<http://dou.ua/calendar/5713>).

Международная конференция «Электронное управления и открытое общество: вызовы Евразии 2014» пройдет в Санкт-Петербурге, Российская Федерация, 18–20 ноября 2014 г.

Целью конференции является обсуждение основных вопросов, связанных с развитием информационного общества, электронного правительства и электронной демократии. Конференция представляет собой площадку для обсуждения и сотрудничества между экспертами в области электронного правительства из евразийских стран.

Конференция «Электронное управления и открытое общество: вызовы Евразии 2014» проводится как составная часть Совместной конференции «Интернет и современное общество». Последняя призвана объединить усилия ведущих исследователей и профессионалов из разных стран мира для решения вопросов, связанных с развитием информационного общества.

К участию принимаются доклады по всем тематикам, связанным с электронным правительством и перспективами развития информационных систем в контексте развития Евразийского региона. Примерный тематический план конференции включает следующие направления:

- Информационное общество и электронное правительство
- Открытое правительство
- Службы электронного правительства
- Гражданское общество и электронное правительство
- Открытые данные
- Электронное правительство и политическое моделирование
- Электронное правительство и евразийская интеграция
- Социал-медиа
- Построение «умных городов»
- Умные города и повышение качества жизни
- Прочее

Рабочий язык: английский

Конечный срок подачи заявок: 15 сентября, 2014 г.
(<http://www.imu.metolit.by/ru/node/15761>).

Офіційна інформація

Президент України Петро Порошенко:

Адміністрація Президента України перейде на систему електронного урядування в 2014 р.

Він нагадав, що відповідає за це заступник голови АП Дмитро Шимків.

«І я впевнений, що ми перейдемо і на електронну систему закупівель, і на електронну систему контролю за розподілом коштів» (*АП перейде на електронну систему електронного врядування в 2014 р. – П.Порошенко // www.unn.com.ua/uk/news/1389336-ap-pereyde-na-elektronnu-sistemu-elektronного-vryaduvannya-v-2014-r-p-poroshenko. – 2014. – 25.09*).

Кабинет министров Украины назначил Тараса Олийныка первым заместителем председателя Государственного агентства по вопросам электронного управления Украины. Об этом говорится в распоряжении правительства № 875-р от 23 сентября 2014 г.

«Назначить Олийныка Тараса Ивановича первым заместителем председателя Государственного агентства по вопросам электронного управления Украины», – говорится в документе (*Кабмин назначил Тараса Олийныка первым замглавы Госагентства по вопросам электронного управления // <http://www.rbc.ua/rus/news/politics/kabmin-naznachil-tarasa-oliynyka-pervym-zamglavy-gosagentstva-24092014151600>. – 2014. – 24.09*).

10 вересня 2014 року на засіданні Уряду прийнято постанову №432 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 червня 2012 р. № 671», якою оновлено склад Координаційної ради Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"».

Даний нормативно-правовий акт розроблено Міністерством закордонних справ України на виконання доручення Прем'єр-міністра України А. Яценюка від 15 квітня 2014 року, яким Міністра Кабінету Міністрів України О. Семерака призначено відповідальним за координацію впровадження в Україні міжнародної Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"».

Ініціатива «Партнерство "Відкритий Уряд"» є глобальним міжнародним проектом, учасниками якого на сьогодні вже стали 65 країн світу.

Його засновниками виступили 8 країн (Бразилія, Велика Британія, Індонезія, Мексика, Норвегія, Південно-Африканська Республіка, Сполучені Штати Америки, Філіппіни), підписавши відповідну декларацію 20 вересня 2011 року в ході сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Україна однією з перших приєдналася до міжнародного проекту, зобов'язавшись забезпечити виконання основних завдань Декларації Партнерства щодо підвищення доступності інформації про діяльність органів

виконавчої влади, співпраці з інститутами громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної політики, впровадження високих стандартів чесності в державному управлінні, а також застосування нових інформаційних технологій.

З цією метою Урядом було утворено Координаційну раду з питань реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"» (постанова КМУ від 13 червня 2012 року) до складу якої увійшли представники органів виконавчої влади та голови громадських рад при них, інститутів громадянського суспільства, експерти, науковці та ін.

На Координаційну раду покладено завдання надавати сприяння заходам з реалізації Ініціативи в Україні, проводити аналіз стану рівня забезпечення відкритості та прозорості процесу її реалізації, залучати до нього інститути громадянського суспільства, розвивати співпрацю з Керівним комітетом Ініціативи та іншими міжнародними організаціями, які підтримують її впровадження.

У зв'язку з цим, Міністерством закордонних справ України було організовано та проведено громадське обговорення даної постанови, учасники якого наголосили на необхідності оновлення складу Координаційної ради шляхом залучення нових учасників – загалом близько 30 осіб, що складає більшість її членів.

Таке максимально широке представництво інститутів громадянського суспільства та незалежних експертів у складі Координаційної ради має засвідчити бажання і рішучість Уряду впроваджувати принципи відкритого урядування у діяльність органів виконавчої влади, а також дасть можливість визначити пріоритети реалізації Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"», які будуть відповідати очікуванням суспільства і стануть реальним інструментом змін у житті громадян (*Оновлено Координаційну раду з питань реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"» // <http://ogp.gov.ua>. – 2014. – 15.09).*

5 вересня 2014 р. члени робочої групи з розвитку політики е-врядування при Віце-Прем'єр-Міністрові – Голова державного агентства з питань електронного урядування України Олександр Риженко та Артем Серенок взяли участь у VI Міжнародному економічному форумі «ІННОВАЦІЇ. ІНВЕСТИЦІЇ. ХАРКІВСЬКІ ІНІЦІАТИВИ!» (www.led.org.ua).

Олександр Риженко та Артем Серенок брали участь у роботі панельної дискусії «Електронне керування для розумної країни».

Ключовими темами дискусії були наступні теми:

- e-Governance для підзвітності влади та участі громадськості
- Стандарти публічної етики
- Досягнення лідерів e-Governance
- Інформаційно-аналітичний супровід управлінських рішень в органах місцевого самоврядування
- Електронні торги: вигоди учасників.

Олександр Риженко у своєму виступі щодо стратегічних пріоритетів розвитку електронного урядування наголосив, що безконтрольне виділення бюджетних коштів на створення загальнодержавних та галузевих інформаційних систем без єдиного стратегічного підходу та, особливо, без вимог до інтероперабельності між державними інформаційними системами та реєстрами, призвела фактично до “розбазарювання” коштів і майже нульового результату.

Органи влади не координуючи своїх дій та недотримуючись загальних стандартів, створили внутрішні інформаційні системи, які зовсім не узгоджуються ні технічно, ні нормативно.

Щодо діяльності Агенства, то Олександр Риженко наголосив на тому, що потрібна не концентрація електронних ресурсів в одних руках, а побудова розгалуженої системи з потужною взаємодією, при цьому одночасно працювати в напрямку подолання різноманітних перешкод і конфліктуючих інтересів між різними органами державної влади. Саме для вирішення цього питання і було створено Державне агенство з питань електронного урядування, на яке покладено функції з реалізації державної політики у сфері інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів та розвитку інформаційного суспільства.

Артем Серенок презентував досвід Польщі для України у впровадженні електронного урядування. Особливо у частині, що стосується єдиного координаційного центру з впровадження е-урядування та інформатизації, стандартів взаємодії EIF 2.0 (уніфікація, взаємозамінність, сумісність) та можливостей єдиної електронної платформи послуг публічної адміністрації – на прикладі польської платформи ePUAP (*У Харкові дискутували про електронне керування для розумної країни // etransformation.org.ua. – 2014. – 11.09*).

Харківський регіональний центр з інвестицій та розвитку, що входить до сфери управління Держінвестпроекту, працює над проектом створення «Геоінформаційної системи моніторингу регіональних ресурсів та інформаційно-аналітичного супроводу управлінських рішень» (ГІСМР). Координує розробку ГІСМР директор регіонального центру Харківщини Олександр Дудка, – повідомляє прес-служба Держінвестпроекту.

«Оскільки Україна йде шляхом децентралізації влади, що передбачає розширення повноважень органів місцевого самоврядування, усім керівникам регіонів доведеться нести ще більшу відповідальність і приймати самостійні рішення щодо розвитку своїх територій. З цією метою ми й прийняли рішення ініціювати створення на Харківщині ГІСМР, яка міститиме всю актуальну інформацію про область, надаватиме керівникам аналітику, необхідну для прийняття управлінських рішень», – зазначив керівник Харківського регіонального центру з інвестицій та розвитку.

За його словами, геоінформаційна система, зокрема, міститиме картографічну інформацію; дані про наявні на території Харківщини суб'єкти господарювання, результати їх діяльності; дані про земельні та інші природні ресурси регіону. До неї буде включено інформацію про інженерно-технічну та виробничу інфраструктуру, а також демографічні дані про трудові ресурси і ті категорії громадян, які перебувають на соціальному забезпеченні держави», – повідомив Олександр Дудка.

«У ГІСМР інформація буде візуалізована – тож, користувачі зможуть наочно ознайомитися з усіма аналітичними показниками, зокрема з просторовим розташуванням промислових об'єктів та пов'язаною з ними фактографічною інформацією. А підприємці матимуть змогу адекватно оцінити рівень конкуренції і очікуваних доходів у різних сферах бізнесу та обирати для розміщення своїх виробництв найвигідніші місця. У підсумку очікується, що покращиться взаємодія бізнесу та суспільства, поліпшиться діловий клімат у регіоні», – резюмував він (*В Україні запрацює геоінформаційна система місцевого розвитку* // <http://egov.inf.ua/Lists/List4/DispForm.aspx?ID=577&ContentTypeId=0x0104003DCCB015AC1F60489AAF0E9C098BFD5C>. – 2014. – 10.09).

Заместитель главы Администрации президента Дмитрий Шимкив:

«Во всем мире электронная цифровая подпись ни у кого не вызывает проблем: один удостоверяющий орган, все бесплатно. Если вам выдали сертификат в Миндоходов, вы можете его же предъявлять в МВД. А у нас за это собирали деньги, придумали процедуру...», – посетовал чиновник.

Также Шимкив сообщил, что в Администрации президента работает эксперт на деньги фонда «Відродження», который занимается внедрением IT-систем и вопросами электронного правительства.

«Я считаю, что в следующем году мы уже должны предоставлять сервисы гражданам», – прогнозирует он (*Электронная подпись должна быть бесплатной и универсальной,* – Шимкив // <http://egov.inf.ua/Lists/List4/DispForm.aspx?ID=573&ContentTypeId=0x0104003DCCB015AC1F60489AAF0E9C098BFD5C>. – 2014. – 09.09).

Міністр юстиції Павло Петренко:

Міністерство юстиції та Уряд однозначно виступають за відкриття даних майнових реєстрів. «Мін'юст і Уряд мають спільну і однозначну позицію з цього питання – реєстри мають бути відкритими. Переконали, що й наступний склад Парламенту матиме таку ж позицію. Тому в мене немає сумнівів, що відповідний закон буде прийнятий», – наголосив очільник Мін'юсту.

За його словами, наразі завданням Мін'юсту є забезпечення публічності реєстрів та захист системи від внесення неправдивої інформації. «Будь-який громадянин має отримати змогу дізнатися про об'єкт нерухомості, про бізнес, про підприємства з публічного реєстру. Тільки так можна дати поштовх до залучення інвестицій в українську економіку та притягнути до

відповідальності тих, хто має неправомірні доходи», – підкреслив Міністр юстиції.

На переконання Міністра юстиції, противниками відкриття реєстрів є лише особи, які приховують своє реальне майнове становище та свої реальні доходи. «Після відкриття реєстрів цього зробити не вдасться. Українське суспільство вимагає відкритості, щоб за закритими реєстрами не ховалися держслужбовці, які за декларацією бідніші церковної миші, а живуть у будинках вартістю в кілька мільйонів доларів», – зазначив Павло Петренко.

Він також зауважив, що закритість реєстрів породила чорний ринок, на якому можна придбати будь-які дані. «Всі реєстри можна купити вільно на чорному ринку. Є чіткі прайс-листи. Для прикладу, база податкової коштує усього 100 доларів, база фізичних осіб – 200 доларів, база ДАІ – 150 доларів. Причому ці дані знаходяться поза правовим полем і використовуються якраз шахраями», – повідомив Міністр юстиції.

За його словами, свого часу в Грузії, яка забезпечила вільний доступ до реєстрів кілька років тому, також було багато побоювань. Однак, з часом практика довела їх безпідставність. «В Грузії також велися дискусії стосовно проблем, які можуть виникнути після відкриття доступу. Грузія, як і Україна зараз, в період відкриття реєстрів перебувала під атаками зовнішнього агресора. Скептики тоді також говорили, що після відкриття почнуть масово з'являтися випадки зловживань і махінацій. Та через рік використання відкритих реєстрів, за статистикою, яку вели місцеві правоохоронні органи, кількість махінацій зменшилася в рази», – наголосив Павло Петренко *(Державні реєстри майнових прав мають бути відкритими, – Павло Петренко* //

<http://egov.inf.ua/Lists/List4/DispForm.aspx?ID=563&ContentTypeId=0x0104003DCCB015AC1F60489AAF0E9C098BFD5C>. – 2014. – 08.09).

Міністр юстиції Павел Петренко:

Кабинет Министров планирует ввести электронную систему торгов для проведения государственных закупок. «Кабмин рассматривает реформу системы государственных закупок и внедрение электронной биржевой площадки».

Данный вопрос стал актуальным после успешного внедрения и работы электронной системы торгов арестованным имуществом Государственной исполнительной службой.

Рассматривается возможность полного перехода всех государственных структур на электронную систему госзакупок *(Минюст планирует полный перевод всех госзакупок на интернет-торги* //

<http://egov.inf.ua/Lists/List4/DispForm.aspx?ID=565&ContentTypeId=0x0104003DCCB015AC1F60489AAF0E9C098BFD5C>. – 2014. – 09.09).

Регіональні ініціативи

Львів – місто туристичне, відкрите для світу, а тепер уже можна впевнено сказати, що й місто цифрових перетворень. Так, уже з 2015-ого містяни в разі зможуть пришвидшити вирішення різних проблем у міськраді. Замість традиційної бюрократичної «паперової» тяганини львів'яни користуватимуться електронним документообігом.

Незабаром планують запровадити і спеціально розроблені аудіотури, а також можливість бронювання номерів у готелях або столиків у ресторанах он-лайн. У Львові є безліч цифрових новинок, які вже прижились у місті: мобільні додатки, е-квитки на фестивалі і концерти, туристичне ознакування різних об'єктів. Окрім цього, майже половину Львова покрито Wi-Fi, пише Львівська пошта.

1. Е-врядування

Уже з наступного року у Львівській мерії діятиме електронний документообіг, який пришвидшить вирішення питань містян. Це приблизно у шість разів скоротить час надходження документа від мешканця до безпосереднього виконавця. Із другого боку, процедура співпраці влади і львів'ян стане простішою, оскільки зазвичай людина більше часу приділяє вирішенню питань, а не зайвій бюрократії. До слова, у мерії вже розпочали аудит процесів.

Щороку до міськради надходить велика кількість звернень від жителів. До прикладу, торік їх було понад 100 000. А це тонни паперу! Як повідомляють у мерії, е-урядування в рік дозволить зекономити майже 400 000 гривень, які витрачають на папір. Відтак усі процеси міської влади стануть публічними, проходження кожного документа можна буде в онлайн-режимі відстежувати в інтернеті на сайті.

2. Аудіотури

До кінця року у Львові планують випустити три аудіотури містом п'ятьма мовами. У цьому проекті беруть участь шість міст із Польщі та України. Він грантовий – його фінансує Європейський інструмент сусідства і партнерства.

На розвиток Львова виділили майже 100 000 євро, за які планують встановити 22 інформаційні покажчики, записати аудіотури містом, що матимуть три маршрути і звучатимуть п'ятьма мовами: англійською, німецькою, українською, польською та російською. Видадуть путівник, у якому йтиметься про унікальність Львова, ТОП-100 місць, де треба побувати, й буде описано речі, створені у місті Лева.

Перший тур такого типу – «Львів для ледачого». Він охоплюватиме середмістя. Упродовж трьох годин туристів проведуть 16 вуличками та покажуть 58 об'єктів. Другий тур виходитиме за межі центру. Його назва – «Австрійський Львів». Він покаже 24 вулиці часів Австро-Угорщини та 100 об'єктів.

Третій тур – «Львів у зручному взутті», що розпочнеться на Підзамчі та підійматиметься до Високого замку. Аби спростити шлях туристів аудіотурами, організатори планують встановити 22 інформаційні покажчики.

Ці вказівники відповідатимуть маршруту турів і скеровуватимуть мандрівників. Крім того, вони будуть доповненням до вже існуючих.

3. Бронювання он-лайн

Також у місті спільно з німецькими партнерами розробляють систему бронювання – аналог і альтернативу Booking.com (бронювання онлайн). «Ми працюємо над створенням системи бронювання, яка буде міською. Певний відсоток від кожного бронювання номера в готелі чи столика у ресторані йтиме на розвиток туризму в місті», – розповідає Галина Малець, начальник відділу туризму Львівської міськради.

4. MapCamp

У межах проекту «Львів MapCamp» ентузіасти-картографи нанесли понад 2000 об'єктів соціального, туристичного та суспільного значення міста на карти в мережі і створили фотосerverи пам'яток історії та архітектури.

Відтак на Google-карті Львова з'явилася детальна інформація про соціально значущі об'єкти міста, зокрема аптеки, дитячі садки, бібліотеки, музеї тощо. Тож завдяки нанесенню на карти фотосфер уперше стало можливим віртуально прогулятися парками міста (Стрийським, Шевченківським гаєм, парком імені Івана Франка тощо), відвідати відомі церкви та музеї.

5. QR-коди

У рамках проекту «Туристичне ознакування Львова» можна самостійно ознайомитися з історією міста з допомогою QR-кодів, які дають змогу мандрівникові без додаткових зусиль зорієнтуватись на вулицях та отримати основну інформацію про туристичні об'єкти і послуги Львова. «Зазвичай усю інформацію, яку ми подаємо про місто (поліграфічну, друковану чи ту, що на сайтах), доповнюємо QR-кодами. Так можна більше дізнатися про пам'ятку архітектури», – розповідає Галина Малець.

QR-код – це двовимірний штрих-код, у якому міститься інформація, яку можна зчитувати за допомогою телефона із вбудованою камерою. Завдяки легкому розпізнаванню кожен охочий може швидко занести у свій пристрій текстову інформацію, додавати контакти в адресну книгу, переходити за веб-посиланнями, відправляти SMS-повідомлення... Такі коди зчитують за допомогою мобільного телефона з камерою і встановленої в ньому необхідної програми. Для цього потрібно запустити програму для сканування коду, навести об'єктив камери на нього й отримати так необхідну інформацію.

6. Wi-Fi

Львів на 49 відсотків покритий Wi-Fi, розповів Андрій Москаленко, відтак середній доступ до мережі у місті становить до 40 відсотків. «Ціль – покрити Львів безкоштовним Wi-Fi. Це дуже зручно як для львів'ян, так і для гостей міста. Цього року ми працюємо над проектом встановлення безпроводникового інтернету в музеях. Також планували встановити Wi-Fi на вулиці Лесі Українки. Цей проект навіть подавали на конкурс соціально-культурних ініціатив, але наша ідея привабила одну комерційну компанію, яка погодилася спонсорувати його реалізацію», – розповіла Галина Малець.

7. Е-квиток

Електронний квиток – це теж інновація для Львова. «Коли реалізуємо ті чи інші проекти, фестивалі, намагаємося, аби вся реєстрація відбувалася через інтернет. Це дуже зручно й економить час як містян, так і гостей Львова. Можна самостійно зареєструватися вдома, роздрукувати квиток і одразу піти на подію. Електронні квитки такого типу вже запровадили у філармонії. А реєстрація на фестиваль «Ніч у Львові» вже традиційно відбувається у всесвітній мережі», – зазначає Галина Малець.

Практика використання в місті е-квитка на різні заходи має тенденцію зростання. «Коли вперше під час фестивалю «Ніч у Львові» базово запровадили електронний квиток у музеях, відсоток користувачів у нас становив до 5. Коли ж проводили цей фестиваль знову – у листопаді минулого року – кількість збільшилася до 20 відсотків. Тобто приблизно 2000 людей купили квиток через інтернет, а не традиційно в касах. Вони фактично змінили свою ментальність. Отже, маємо надію, що і цього року таких осіб буде вже 30 – 40 відсотків», – додає Андрій Москаленко.

8. Мобільний додаток

«Для міста це не новинка. У Львові така практика досить успішна», – зазначають у мерії. І справді, мобільний додаток користується популярністю серед львів'ян і туристів уже давно. Запровадили таку інновацію перед чемпіонатом з футболу Євро-2012. Із його допомогою можна переглянути заклад певної категорії, до прикладу, ресторан або бар, подивитися на карті, де він розташований, прокласти маршрут. Також у мобільному додатку можна отримати коротку інформацію про обране місце, перейти на його сайт чи навіть зателефонувати.

9. «Туристичний барометр»

У Львові також успішно діє проект «Туристичний барометр». Його завдання – підрахувати кількість туристів, які відвідують місто.

«На сайті Центру туристичної інформації (ТІЦ) є спеціальна вкладка, на яку підписуємо львівські готелі, вокзал, аеропорт та інші заклади, які приймають туристів. Це робимо для того, аби вести помісячний облік гостей Львова, підраховувати, хто, коли і звідки до нас приїхав. Наразі робимо такий підрахунок вручну, але розробляємо із партнерами платформу, де така статистика відображатиметься автоматично з діаграмами», – резюмує Галина Малець *(9 цифрових перетворень, які вже діють і тільки очікують на Львів* //

http://tvoemisto.tv/news/9_tsyfrovyyh_peretvoren_yaki_vzhe_diyut_i_tilky_ochikuyut_na_lviv_66364.html#sthash.Nu9lKes1.dpuf. – 2014. – 26.09).

11 вересня Черкаська обласна благодійна фундація «Паритет» презентувала результати експертного опитування щодо стану консультацій з громадськістю у прийнятті владних рішень на місцевому рівні. В дослідженні взяли участь 51 найбільш дієві й професійні неурядові організації та ініціативні групи Черкас. Вони протягом місяця відповідали на

спеціалізовані опитування, за результатами яких стали зрозумілими проблеми взаємодії з Черкаською владою та чіткі напрямки їх вирішення.

Дослідження показало, що 73 % організацій протягом останніх трьох років подавали свої пропозиції до міської влади, однак більшість з них не було враховано. При цьому 71 % громадських діячів заявили про відсутність врахування жодної з поданої ними пропозицій. Виявилось, що не моніторять проекти рішень міської влади лише 35% організацій, а 57% – дізнаються про рішення по факту їх прийняття.

Ті організації, які брали участь у обговореннях проектів нормативно-правових актів, визнали що лише четверта частина їх пропозицій була врахована – коментує результати опитування голова правління Фондації Сергій Слинько. – 84% Респондентів не задовольняє існуючий механізм врахування їх думки міською владою. Тому 96% опитаних хотіли б отримувати проекти рішень, більшість з них виявили бажання одержувати проекти документів по електронній пошті.

Дослідження проводилося в рамках проекту «Запровадження механізму участі громадськості у прийнятті владних рішень місцевою владою м.Черкаси». **Керівник цього проекту Сергій Гончар** вважає логічно-наслідковими результати опитування: Низький рівень пропозицій поданих громадськими організаціям до міської влади обумовлений незручною процедурою співпраці з нею. Крім того в м. Черкаси відсутній чіткий механізм врахування громадської думки при розробці проектів рішень владою. Це призвело до того, що більшість поданих пропозицій не були враховані. Така ситуація спричинює напруження стосунків між сторонами та взаємною недовірою.

Лілія Маліщук – директор департаменту організаційного забезпечення Виконавчого комітету Черкаської міськради запевняє, що регуляторні рішення всі виставляються на сайт мерії для обговорення громади, однак зворотна реакція громадян є скромною: Такі рішення, як питання громадського транспорту, надання комунальних медичних освітніх послуг в обов'язковому порядку надаються для обговорення громади через сайт міськради. Але активність долучення громадян дуже низька. Часто є критика, але немає чітких конкретних пропозицій. Ми готові робити розсилку і враховувати пропозиції громадських організацій. Якби надходили пропозиції, ми б їх обов'язково систематизували та знайомили з ними виконком та депутатів міськради. Завдяки цільовим розсилкам досягалася б головна мета – вчасно проінформувати громаду в зручний для неї спосіб та отримати зворотну інформацію. Процес обговорення буде дієвіший, якщо проміжкові систематизовані пропозиції від громадськості розміщувати на сайті міськради, а громадські організації будуть контролювати наскільки ми врахували їх пропозиції і чи правильно розставили акценти.

В рамках проекту планується напрацювати спільний механізм, що покликаний спростити міській владі процес спілкування з громадськими організаціями, а останнім – можливість участі у розробці владних рішень. Головним результатом запровадження такого механізму Сергій Гончар

прогнозує впевненість громадськості, що їх пропозиції будуть розглянуті, що в подальшому призведе до збільшення їх активності. На його переконання, така система здатна вдвічі покращити якість нормативно-правових актів, що приймаються містом.

Робоча група з напрацювання механізму співпраці громадських організацій з міською владою через електронну пошту розпочне свою роботу через тиждень. Захід проводиться в рамках проекту «Запровадження механізму участі громадськості у прийнятті владних рішень місцевою владою м.Черкаси» за грантом Фонду Освіта для Демократії «Виклики після Євромайдану – громадський сектор в дії» (Wyzwania po Euromajdanie – sektor społeczny w działaniu) з коштів Фонду Міжнародної Солідарності відповідно до Угоди між Фондом Освіта для Демократії та ГО Товариство Лева (*Громадські організації Черкас хочуть співпрацювати з міською владою через електронну пошту. Міська влада – за! // <http://serslin.blogspot.com/2014/09/12.html>. – 2014. – 12.09).*

Інфографіка

ІНДЕКС РОЗВИТКУ Е-УРЯДУВАННЯ ООН ЯК ДЗЕРКАЛО ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ КРАЇНИ!

Електронні закупівлі, електронні послуги, дистанційна освіта, широкопasmовий доступ до Інтернет, електронні медичні картки, автоматизація ЖКГ та контролю за екологією є невід’ємними складовими сучасної конкурентоспроможної країни.

За результатами міжнародної оцінки розвитку електронного урядування Україна посіла 87 місце серед 193 країн, втративши 19 позицій за останні два роки та 33 позиції за останні чотири роки.

Нам всім слід зрозуміти, що наведену негативну динаміку не під силу змінити ані Уряду, ані новоствореному Державному агентству з питань е-урядування України. Лише ефективна співпраця влади, громадян та ІТ-бізнесу за активної підтримки міжнародних партнерів може стати каталізатором позитивних змін.

Місце	Країна	Індекс розвитку е-урядування (2014)	Індекс он-лайн сервісів	Індекс IT інфраструктури	Індекс людського капіталу
1	Республіка Корея	0,9462	0,9764	0,9350	0,9273
2	Австралія	0,9103	0,9291	0,8041	0,9978
3	Сінгапур	0,9076	0,9921	0,8793	0,8515
4	Франція	0,8938	1,000	0,8003	0,8812
5	Нідерланди	0,8897	0,9291	0,8175	0,9224
6	Японія	0,8874	0,9449	0,8553	0,8621
7	США	0,8748	0,9449	0,7406	0,9390
8	Великобританія	0,8695	0,8976	0,8534	0,8574
9	Нова Зеландія	0,8644	0,8425	0,7506	1,000
10	Фінляндія	0,8449	0,7717	0,8594	0,9037
–					
42	Польща	0,6482	0,5433	0,5618	0,8396
–					
55	Білорусь	0,6053	0,3228	0,6069	0,8861
–					
66	Республіка Молдова	0,5571	0,5276	0,4236	0,7201
–					
87	Україна	0,5032	0,2677	0,3802	0,8616
–					

(<https://www.facebook.com/eGovernanceUkraine>. – 2014. – 04.09).

Електронне урядування у 100 найбільших містах України

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ У 100 НАЙБІЛЬШИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

РЕЙТИНГ ЗА РІВНЕМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ Е-УРЯДУВАННЯ

Е-ЕЛЕМЕНТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

ОФІЦІЙНІ ВЕБ-САЙТИ МІСЬКИХ РАД

Доступність вичерпної інформації про адміністративні послуги на сайті міської ради (макс. 31 бал)

Моніторинг проведений за ініціативи громадської організації "100 найбільш успішних регіональних розвитку". Координатори: Інститут міст України, Інститут розвитку Інтегральної України, Українська асоціація міста. Транслюція: ІТ-Підприємства в рамках проекту "100 міст" - про владу. Моніторинг інструментів електронного урядування, за якими надано електронні адміністративні послуги, в рамках проекту "100 найбільш успішних регіональних розвитку, підтриманих проектом ІС та ІТ-Розвиток". Інформація продані практично безкоштовно моніторингу надання адміністративних послуг.

Моніторинг проведений коаліцією неурядових організацій: ГО «Подільська агенція регіонального розвитку», Асоціація міст України, Transparency International Україна, Громадянська мережа «ОПОРА» в рамках проекту «100 міст – крок вперед. Моніторинг інструментів електронного урядування, як основи надання електронних адміністративних послуг», в рамках проекту ГО «Подільська агенція регіонального розвитку», підтриманого проектом ЄС та ПРООН «Поширення кращих практик недержавного моніторингу надання адміністративних послуг» (<http://uacrisis.org/ua/e-governance-100-largest-cities-ukraine>. – 2014. – 12.09).

Зарубіжний досвід

Мажиліс (нижня палата парламенту Республіки Казахстан) одобрив проект закону «О ратифікації Соглашения между Правительством РК и Организацией Объединенных Наций о целевом фонде технического сотрудничества», говорится на сайте правительства РК.

Основной целью соглашения является проведение Глобального форума по «электронному правительству» 6-8 октября текущего года в Астане, сказано на сайте. «По итогам проведения форума мы планируем популяризировать опыт Казахстана по развитию «электронного правительства» как среди развитых стран, так и среди развивающихся. Срок реализации соглашения – четыре месяца», – сказал вице-министр инвестиций и развития РК Ерлан Сагадиев, представляя законопроект.

В рамках соглашения Казахстаном были внесены средства в размере 500 тысяч долларов. Со стороны ООН будут обеспечены следующие мероприятия: само проведение форума, подготовка публикаций по форуму, определение экспертов в области «электронного правительства», наём координатора проекта, который будет обеспечивать взаимодействие между департаментом по экономическим и социальным вопросам ООН и правительством РК.

Создание электронного государства в Казахстане продвигается весьма успешно; при сохранении нынешних тенденций это, вероятно, позволит Казахстану обогнать Россию в составляемом ООН рейтинге электронных правительств. Россия в последнем рейтинге не улучшила своих позиций, оставшись на 27-м месте, в то время как Казахстан взлетел на 10 пунктов, поднявшись с 38-го на 28-е место (*Татьяна Костылева ООН поможет Казахстану провести форум по «электронному правительству»* // <http://d-russia.ru/oon-pomozhet-kazaxstanu-provesti-forum-po-elektronnomu-pravitelstvu.html>. – 2014. – 01.10).

В Министерстве связи и массовых коммуникаций Российской Федерации состоялось совещание с представителями Республики Крым и города федерального значения Севастополь, в ходе которого обсуждалось создание в данных субъектах инфраструктуры

электронного правительства (ЭП). В мероприятии также приняли участие председатель Комитета по информатизации и связи Санкт-Петербурга Иван Громов, сотрудники предприятия «Санкт-Петербургский информационно-аналитический центр», организовавшего за короткое время портал администрации Симферополя, и представители компании «Ростелеком», являющейся оператором инфраструктуры ЭП.

Участники встречи обсудили готовность инфраструктуры Крыма и Севастополя к подключению электронного правительства, проект плана-графика по реализации мер в данном направлении и вопросы бюджетного финансирования в рамках ФЦП «Социально-экономическое развитие Республики Крым и города Севастополя до 2020 г.», а также используемые в городе Санкт-Петербурге решения по предоставлению государственных услуг в электронной форме.

Заместитель министра связи и массовых коммуникаций РФ Алексей Козырев: «Спрос на государственные региональные и муниципальные услуги очень велик. Важно, чтобы у граждан, проживающих на территории Республики Крым и города Севастополь, была возможность получать их удаленно. Наша задача быстро развернуть в регионах инфраструктуру электронного правительства. Преимущество ситуации в том, что в Крыму и Севастополе можно применить опыт других регионов, которые успешно наладили работу электронного правительства».

По итогам совещания было принято решение о создании при Минкомсвязи России отдельной рабочей группы по развертыванию инфраструктуры электронного правительства. В состав группы войдут представители министерства, органов власти Крыма и Севастополя, компании «Ростелеком» и других субъектов РФ, имеющих успешный опыт реализации проектов по внедрению ЭП (*При Минкомсвязи России создана рабочая группа по развертыванию электронного правительства в Крыму и Севастополе* // <http://corp.cnews.ru/news/line/index.shtml?2014/09/29/587254>. – 2014. – 24.09).

Национальный железнодорожный оператор Франции компания SNCF решила внедрить в поездах электронные библиотеки, услуга будет бесплатной.

В ближайшие шесть месяцев или даже год, в зависимости от первых месяцев действия услуги, пассажиры смогут получить доступ к самым разнообразным литературным произведениям через планшет или смартфон.

Электронная библиотека будет доступна в 25 поездах SNCF. Пассажиров предложат как длинные, так и короткие произведения (*Во Франции в поездах появятся электронные библиотеки* // http://cfts.org.ua/news/vo_frantsii_v_poezdakh_poyavyatsya_elektronnyye_biblioteki_22300. – 2014. – 24.09).

Narayana Health, индийская сеть клиник, введет в эксплуатацию около 20 центров электронного здравоохранения в труднодоступной местности страны

к концу 2015 г. (*В Индии расширяется сеть центров электронного здравоохранения // http://egov.ifmo.ru/news_egov/news_14_09_22-0. – 2014. – 22.09*).

Индийские министерства приступят к реализации постепенного отказа от бумажного делопроизводства.

Первым этапом данного процесса станет обучение чиновников работе с системой электронного делопроизводства и хранения информации e-File, разработанной Национальным информационным центром Индии.

Данная система позволяет передавать различные данные и используется на всех уровнях управления. Со временем чиновники также будут использовать так называемый электронный офис (*Индия откажется от бумажного делопроизводства в пользу цифрового // http://www.egov-center.ru/news_egov/news_14_09_16. – 2014. – 16.09*).

В Сеуле идет разработка «облачной» платформы, которая должна оптимизировать процессы коммуникации и обмена данными между органами государственной власти, что, как заявили в Министерстве государственного управления и безопасности Республики Корея, позволит государственным агентствам и ведомствам оптимизировать процесс обмена информацией.

Платформа улучшит возможность взаимодействия систем и мобильность самих данных, работы по ее запуску в правительстве рассчитывают завершить к 2016 г. (*Власти Южной Кореи планируют оптимизировать межведомственный обмен данными // <http://open.gov.ru/infopotok/5510920>. – 2014. – 15.09*).

Директор департамента по развитию электронных услуг и центров обслуживания населения Министерства по инвестициям и развитию РК Абылайхан Оспанов:

В 2014–2016 годах мы планируем внедрить мобильное правительство, это будет следующим этапом развития электронного правительства. «Казахстанцы смогут получать услуги не только в ЦОНе через портал электронного правительства, а посредством своих мобильных телефонов. В результате мы планируем, что сократиться оборот справок на бумажных носителях. При запуске мобильного правительства при получении электронной справки ее можно будет переслать через sms в ту организацию, которая затребует такую справку, появится возможность проверить достоверность данной справки. Но чтобы запустить мобильное правительство необходимо внести изменения на законодательном уровне».

Размер комиссий, который возможно будет взиматься с абонентов находится на стадии обсуждения. «В настоящее время мы проводим работу со всеми сотовыми операторами. В других странах, где активно пользуются услугами мобильного правительства, комиссию возлагают на абонентов. Казахские сотовые операторы уже рассчитывают финансовую модель

для того, чтобы предусмотреть возможность не взимать комиссии с абонентов. Операторы могут зарабатывать за счет увеличения оборота sms-трафика. Мы провели все необходимые встречи, операторы рассчитывают свои финансовые затраты в рамках работы мобильного правительства».

Посредством платежного шлюза электронного правительства в январе-августе 2014 года было проведено транзакций на сумму свыше 1,2 млрд. тенге. «Наиболее востребованными услугами, которые оплачивают казахстанцы через электронное правительство, это оплата налогов, коммунальных услуг, штрафов» *(В 2014 году в РК могут запустить мобильное правительство // <http://kapital.kz/gosudarstvo/33222/v-2014-godu-v-rk-mogut-zapustit-mobilnoe-pravitelstvo.html>. – 2014. – 12.09).*

Новую редакцию Закона «Об информатизации» и сопутствующие поправки представили сегодня в Комитете Мажилиса по социально-культурному развитию, где для рассмотрения законопроектов создана рабочая группа.

Разработка сопутствующего Закона РК «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам информатизации», в рамках которого предусматривается внесение изменений и дополнений в 6 кодексов, 19 законов, а также разработка порядка 47 подзаконных нормативно-правовых актов: 7 постановлений правительства, 40 приказов уполномоченного органа в сфере информатизации. Целями принятия Закона «Об информатизации» являются: формирование правовой базы архитектуры «электронного правительства», господдержка развития инфокоммуникационного (ИКТ) рынка, прозрачность и открытость деятельности госорганов для бизнеса и населения, создание условий для перехода к информационному обществу, совершенствования правового регулирования информационной безопасности в сфере ИКТ.

Вице-министр по инвестициям и развитию РК Аскар Жумагалиев:
«Этот законопроект позволит нам продолжить поступательное движение по улучшению работы систем информатизации. Доля местного содержания будет увеличиваться, и, по нашим расчетам, к 2017 году достигнет уже 30%. Также это позволит сократить затраты госорганов на закуп собственного лицензионного программного обеспечения, услуг создания и обслуживания собственных информационных систем. Предполагается внедрение архитектуры, которая позволит внедрить облачные технологии» *(Саяжан Каукенова В Мажилисе презентовали новый проект Закона «Об информатизации» // <http://bnews.kz/ru/news/post/227744>. – 2014. – 11.09).*

В ближайшие годы в Индии начнется реализация мегапроекта по строительству ста «умных городов». Он станет первой в мире опытной площадкой по проектированию и эксплуатации крупных населенных пунктов с помощью самых современных геоинформационных инструментов и электронных систем (Правительство Индии планирует строительство

ста «умных городов» // http://egov.ifmo.ru/news_egov/news_14_09_09-0. – 2014. – 09.09).

Республика Корея рассчитывает на участие в создании в Белоруссии электронного правительства, сообщает агентство Белта со ссылкой на первого заместителя министра связи и информатизации Республики Дмитрия Шедко.

«Корейская сторона заинтересована в том, чтобы помочь нам с развитием электронного правительства, и чтобы ее компании приняли участие в этом процессе», – сказал Шедко после церемонии открытия Белорусско-корейского центра информационного доступа в Минске. По его словам, корейская сторона предложила помощь своих экспертов в разработке стратегии информатизации и построения информационного общества на 2016-2022 годы. Он добавил, что вопросы технического воплощения конкретных функций электронного правительства пока обсуждаются.

Для Кореи экспорт электронного правительства является частью экономической стратегии страны, которая проводится правительством на протяжении уже 13 лет. В июле власти заявили, что Корея планирует расширить охват своих программ информатизации, организовав в текущем году новые центры доступа к информации в Коста-Рике, Гондурасе, Уганде и Белоруссии, доведя их число до 42 в 36 развивающихся странах.

В помощи Белоруссии Корею можно считать своеобразной «соперницей» России: буквально месяц назад состоялся российско-белорусский круглый стол по обмену опытом в области электронного правительства и информационных технологий.

В ходе мероприятия эксперты обсудили государственную поддержку IT-индустрии в России, работу системы «открытых данных», развитие государственно-частного партнерства в сфере ИКТ и другие вопросы (*Корея хочет помочь Белоруссии в создании электронного правительства // http://egov.ifmo.ru/news_egov/news_14_09_25-3. – 2014. – 25.09).*

В последнее время в России идет активное усовершенствование системы государственного управления. Одной из приоритетных задач российского правительства на сегодняшний день является повышение качества государственных услуг и их доступность.

По информации официального портала кабинета министров, правительство Российской Федерации планирует рассмотреть проект закона, который позволит ускорить проведение сделок с недвижимостью. Комиссия по законопроектной деятельности уже одобрила данный документ.

Эти меры, способствующие более простому проведению процедуры, было решено принять в рамках так называемой «дорожной карты», подразумевающей улучшение качества оказываемых государством услуг в сфере кадастрового учета, госрегистрации прав и сделок с недвижимостью.

Как следует из сопроводительных материалов, в соответствии с действующим законодательством, при совершении сделок с недвижимостью,

до того, как обратиться к нотариусам, страховщикам или в кредитную организацию, граждане запрашивают требуемые им сведения в Едином государственном реестре прав на недвижимое имущество и сделок с ним, а также из кадастра недвижимости.

Новый проект закона запрещает вышеперечисленным организациям (нотариальным, страховым и кредитным) требовать от граждан предоставления данной информации. Отправлять запросы для получения сведений о недвижимости в электронном виде, включая инфраструктуру электронного правительства, смогут вышеперечисленные организации. Соответственно, принятие этого закона потребует внесения поправок в другие. Власти считают, что в случае принятия этого закона процесс рассмотрения обращений и принятие решений по ним ускорится, а документооборот между ведомствами станет проще.

Ранее по поручению президента страны В.В. Путина Министерство экономического развития разработало законопроект «О государственной регистрации недвижимости», принятие которого сделает более эффективной государственную систему регистрации, а также повысит уровень гарантий прав в процессе регистрации объектов недвижимости. Это снизит риски инвестирования, ускорит экономический оборот.

Кроме этого, в соответствии с данным проектом планируется создать единую систему в сфере регистрации прав на недвижимое имущество, а также ввести единую учетно-регистрационную процедуру объектов и единый госреестр в электронной форме (*Российское правительство предлагает упростить сделки с недвижимостью // http://www.maralin.ru/articles/rossiiskoe_pravitelstvo_predlagaet_uprostit_sdelk_i_s_nedvizimostyu.html. – 2014. – 12.09*).

Экспертный совет по вопросам совершенствования электронного документооборота в органах государственной власти, организованный Минкомсвязью России, определил формат электронного документа для межведомственного документооборота и постоянного хранения электронных документов. Таким форматом стал PDF/A, с размещением реквизитов электронного документа в XML-файле. По мнению экспертов, на текущий момент он является оптимальным решением для перехода с бумажного на электронный документооборот (*Определен формат электронного документа для межведомственного документооборота // http://egov.ifmo.ru/news_egov/news_14_09_02-4. – 2014. – 02.09*).

Госкомитет связи, информатизации и телекоммуникации Узбекистана и южнокорейская компания LG намерены до 15 ноября этого года зарегистрировать совместное предприятие по производству программных продуктов и информационной продукции.

СП будет специализироваться на выпуске софта и информационной продукции для системы электронного правительства и предприятий

реального сектора экономики, имеющих государственную долю, сказал главный специалист Госкомсвязи Фарход Ибрагимов.

В общей сложности LG инвестирует в СП 1 миллион долларов.

В мае Узбекистан и Южная Корея подписали Меморандум о взаимопонимании между Центром развития системы «Электронное правительство» Узбекистана и Национальным агентством по вопросам информационного общества (NIA), а также Меморандум о взаимопонимании между Центром и Корейским институтом государственного управления (*Госкомсвязи Узбекистана и LG разработают ПО для электронного правительства // http://egov.ifmo.ru/news_egov/news_14_09_25-2. – 2014. – 25.09*).

Министерство высшего и среднего специального образования Узбекистана реализует проект по созданию «электронного университета».

Проект «электронного университета» предполагает дальнейшее сокращение бумажного документооборота и расширение полномочий информационно-коммуникационных систем в работе учебного заведения.

При этом система будет устроена таким образом, что специалисты министерства смогут в любое время запрашивать и оперативно получать из вуза статистическую информацию, необходимую для принятия административных решений. Кроме того, внедрение «электронного университета» предполагает расширение интерактивных услуг, представляемых в системе высшего образования. Кстати, в этом году уже внедрена первая – не поступившие абитуриенты могут получить документы по почте, запросив их через Единый портал интерактивных услуг.

Как видим, это новые ориентиры внедрения передовых информационно-коммуникационных технологий в вузах, которые до сих пор характеризовались преимущественно увеличением количества используемых компьютеров, проекторов, развитием интернет-портала и электронной библиотеки.

Для полноценного участия в проекте вузам придется дооснащаться. В каждой аудитории должны появиться минимум один компьютер и точка доступа к сети. Входы в институт и каждую аудиторию нужно оснастить специальными турникетами, а студентов – персональными картами-пропусками.

Что «электронный университет» изменит с точки зрения рядовых преподавателей и студентов? Если система заработает, то в вузах раз и навсегда можно забудут о традиционной переключке студентов, которую обычно проводят в начале занятий. Преподаватель откроет страницу в системе, где будут отмечены присутствующие и отсутствующие студенты. В электронном журнале станут фиксироваться баллы, набранные студентом, в электронном формате – обрабатываться информация об успеваемости. Удобрства получают представители деканата, бухгалтерии, ректората и всех остальных служб университета (*В Узбекистане реализуется проект по*

Новітня бібліографія зарубіжних та вітчизняних досліджень з проблематики електронного урядування

теоретичні питання

1. Калугін Р. В. **Проблеми впровадження електронного врядування в Україні**: дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра: спец. 8.15010008 Публічне адміністрування / Р. В. Калугін – Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014.

2. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «**Теоретичні та організаційно-методичні засади надання електронних послуг в системі е-урядування**» (Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса, 25 квітня 2014р.). – Одеса, ОНПУ, 2014. – 117 с. У збірнику наведені матеріали учасників конференції в яких відображені результати теоретичних досліджень та практичні результати запровадження елементів системи е-урядування, е-послуг. Розглядаються актуальні організаційні та методичні засади надання електронних послуг що пов'язані з регуляторною діяльністю, стандартами і захистом системи надання е-послуг. Значна увага приділена питанням міжвідомчої інформаційної взаємодії в системі е-урядування, формуванню освітніх програм, висвітленню зарубіжного і вітчизняного досвіду запровадження е-урядування.

3. Александров О. В. **Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління** / О. В. Александров // Публічне управління XXI століття: від соціального діалогу до суспільного консенсусу : зб. тез до XIV Міжнар. наук. конгресу. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2014. – С. 100–102.

4. Беленко А. **Електронне врядування в Україні: потреби та перспективи** / А. Беленко ; наук. кер. В.В. Опанасюк // Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, м. Суми, 21-22 квітня 2014 р. / Відп. за вип. О.М. Сушкова. — Суми : СумДУ, 2014. — С. 260-262. Створення Е-врядування у той час, як інформаційні технології набули максимального розвитку, стало однією з найактуальніших проблем в області вдосконалення державного управління в Україні, США, Росії та інших державах світу. Проте, на відміну від багатьох інших, у нашій державі воно все ще залишається на рівні «поняття», не маючи належного практичного застосування. Тому постає питання: чи стане вигідним Е-врядування не лише громадянам, але й самому урядові, державі, зокрема, для підвищення ефективності організації та функціонування державних органів.

5. Большакова Ю. М. **О проблеме повышения качества государственного управления и реализации концепции электронного управления** / Ю. М. Большакова // Власть. – 2014. – № 7. – С. 28–36. В статье проводится сравнительный анализ концепций управления качеством и концепции нового государственного менеджмента. Раскрывается необходимость учета требований потребителей государственных услуг, обеспечения общественных потребностей.

Проводиться сравнительний аналіз необхідності впровадження концепцій нового державного управління і управління якістю. Дается оцінка практик впровадження концепції управління якістю і «бюрократії М.Вебера». В статті констатується важливість переходу до концепції електронного правління в умовах підвищення вимог споживачів - населення - до якості державних послуг.

6. Германова, Ольга. **Розвиток електронного урядування в Україні: реалії та перспективи** / Ольга Германова // Вісн. М-ва доходів і зборів України. — 2014. — № 6. — С. 56–59.

7. Дзюндзюк Б. В. **Стан і перспективи розвитку у сфері інформатизації в Україні** / Б. В. Дзюндзюк // Публічне управління XXI століття: від соціального діалогу до суспільного консенсусу : зб. тез до XIV Міжнар. наук. конгресу. — Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2014. — С. 109–111.

8. Калинець Н. І. **Вдосконалення роботи органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій** / Н. І.Калинець // Модернізація системи державного управління: теорія та практика: матер. наук.-практ. конф. за між нар. уч. (11 квітня 2014 р.): у 2 ч. Ч. 1 / за наук. ред.. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського. доц.. А. В. Ліпенцева. — Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2014. — С. 107–112.

9. Колесниченко І. М. **Развитие электронного правительства в Украине: институциональный аспект** / Ирина Михайловна Колесниченко // Бизнес Информ. — 2014. — № 3.

10. Кондаков К. Г. **Шляхи вдосконалення державної політики впровадження електронного урядування в Україні** / К. Г. Кондаков // Публічне управління XXI століття: від соціального діалогу до суспільного консенсусу : зб. тез до XIV Міжнар. наук. конгресу. — Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2014. — С. 116–117.

11. Конотопцев О. С. **Обов’язковість використання технологій електронного урядування в місцевому самоврядуванні України** / Олег Сергійович Конотопцев // Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : матеріали конференції 28 берез. 2014 р., м. Дніпропетровськ / редкол. О. Ю. Бобровська (голов. ред.) [та ін.]. — Д. : ДРІДУ НАДУ, 2014. — С. 17– 23.

12. Кудрявцев О. Ю. **Електронне урядування: інноваційна роль держави** / О. Ю. Кудрявцев // Місто. Культура. Цивілізація: матеріали IV міжнар. наук.-теор. інтернет-конф., квітень 2014 р. / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. — Х.: ХНУМГ, 2014. —С. 109–112.

13. Матвейчук Л. О. **Державне управління оподаткуванням у процесі розвитку інформаційного суспільства: теоретичні аспекти** / Л. О. Матвейчук // Вісник НАДУ. — 2014. — № 1. — С. У статті досліджено теоретичні площини державного управління оподаткуванням, його залежність від розвитку інформаційного суспільства. Запропоновано схему дослідження і проведений аналіз наукових праць відповідно: інформаційне суспільство, електронний уряд та електронне оподаткування. Показано взаємозалежність цих компонентів і їх вплив на процеси формування механізмів державного управління оподаткуванням. Досліджено електронне

оподаткування в контексті ефективності державного управління. Запропоновано розширити напрями дослідження, доведено необхідність розвитку системи електронного оподаткування як сучасного напрямку розвитку державного управління податковою сферою та системоутворюючого компонента інформаційного суспільства країни.

14. Минко П. Є., Серенок А. О. **Портал Знань “Ми розвиваємо електронне урядування” як ефективний інструмент для соціального діалогу** / П. Є. Минко, А. О. Серенок // Публічне управління XXI століття: від соціального діалогу до суспільного консенсусу : зб. тез до XIV Міжнар. наук. конгресу. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2014. – С. 284–285.

15. Петрова М. М. **Осведомленность о системах электронных услуг и электронного правительства как метамотивационный процесс** / М. М. Петрова, Д. Н. Долганов, Л. И. Законнова, И. Ю. Верчагина // Вестник Кузбасского государственного технического университета. – 2014. – № 1 (101). – С. 170–175. Приведены результаты социологического опроса жителей Кемеровской области об осведомленности о системах электронных услуг и электронного правительства. Предложена теория метамотивации как методологическая платформа анализа данных социологического исследования. На примере собранных данных показано, что осведомленность может выступать в качестве метамотивационного регулятора социального поведения личности.

16. Пивоварський Ігор Вікторович **Роль інформаційної доступності і відкритості в діяльності органів місцевого самоврядування** / Ігор Вікторович Пивоварський // Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи [Електронний ресурс] : матеріали V-ої Міжнар. наук. конф. аспірантів та докторантів з державного управління, 15 трав. 2014 р. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. – С. 247–251.

17. Сморгунов Л. В. **Электронное правительство 2.0: от порталов к платформам** / Л. В. Сморгунов // Каспийский регион: политика, экономика, культура. – 2014. – № 2 (39). – С. 66–75. В статье рассматриваются вопросы трансформации современного публичного управления под влиянием новых информационных технологий сетевого взаимодействия, получивших наименование Web 2.0. Выявляется содержание и значение концепта «платформы» в переходе от пассивного потребления публичных услуг к активному, а также формирование на этой основе новой идеологии непосредственного политического участия. Описываются тенденции создания электронного правительства 2.0. в мире и в России.

18. Сопілко І. М. **Правове регулювання державної інформаційної політики у сфері електронного урядування** / І. М. Сопілко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2014. – № 8. – С. 113–114. У роботі досліджуються особливості правового регулювання електронного урядування як складового елемента механізму правового регулювання державної інформаційної політики

19. Фионова Л. Р. **Оценка готовности государственных служащих к работе в электронном правительстве** / Людмила Римовна Фионова // Теория и практика общественного развития. – 2014. – № 1. – С. 73–77. Сформирован портфель базовых компетенций государственного служащего для работы в системе электронного правительства. Представлен список нормативных документов, определяющих требования к ним. Описаны результаты опроса экспертов и государственных служащих. Предложен подход, позволяющий организовать оценку

компетентности госслужащих в сфере информационных технологий, разработать метод формализации задачи адаптивного управления их подготовкой.

20. Arief Rahman **Toward a comprehensive conceptualization of the digital divide and its impact on e-government system success: evidence from local governments in Indonesia** [=Розвиток системної концепції інформаційної нерівності та її впливу на успіх електронного урядування: досвід органів місцевого самоврядування в Індонезії]. – Curtin University, Curtin Graduate School of Business, 2014. – Thesis / Dissertation.

21. Nasr G Elbahnasawy **E-government, internet adoption, and corruption : an empirical investigation** [=Електронний уряд, інтернет сприйняття, корупція: емпіричне дослідження] / Nasr G Elbahnasawy // World Development. – 2014. – V. 57. – P. 114–126.

зарубіжний досвід

22. Борисова А. С. **Влияние процедуры сглаживания данных на оценку развития электронного правительства регионов России** / А. С. Борисова // *Фундаментальные исследования*. – 2014. – № 3-3. – С. 543–546. Предложена методика оценки развития электронного правительства регионов России на основе системно-функционального подхода. Описаны два способа нормирования исходных данных в рамках разработанной методики, один из которых включает процедуру сглаживания данных. Произведено вычисление индекса развития электронного правительства для регионов Южного Федерального Округа и Северо-Кавказского Федерального Округа согласно охарактеризованным методам нормирования исходных данных. Проанализированы отдельные случаи резких изменений мест регионов в рейтинге после процедуры сглаживания, установлены причины таких изменений. Проведен сравнительный анализ результатов вычисления итогового индекса развития электронного правительства для исследуемых регионов по двум методам нормирования. Сделан вывод о степени влияния процедуры сглаживания данных на результат комплексной оценки развития электронного правительства регионов России.

23. Ватковська М. Г. **Досвід Росії, Білорусі та Естонії щодо впровадження електронного урядування у сфері освіти** / М. Г. Ватковська // *Держава та регіони. Сер.: Держ. управління*. — 2014. — № 1. — С. 3–7. Порівняно особливості надання освітніх послуг, їх тематичну спрямованість на урядових порталах зазначених країн. Визначено, що створення інформаційних порталів дає змогу забезпечити універсальне обслуговування громадян та доступ до інформації.

24. Деревцова Е. А. **Электронное правительство в России: выбор вектора развития** / Е. А. Деревцова // *Вестник Университета (Государственный университет управления)*. – 2014. – № 3. – С. 24–28. На основе современных концепций информационной власти рассмотрены проблемы и перспективы развития электронного правительства в России, его взаимодействия с институтами гражданского общества, средствами массовой информации.

25. Камалова Г.Р. **Открытое государственное управление: российский и зарубежный опыт** / Г. Р. Камалова // *Государственное и муниципальное управление. Ученые записки СКАГС*. – 2014. – № 1. – С. 140–143. В статье рассматривается мировой и российский опыт реализации проекта «Открытые данные» в рамках функционирования «Открытого правительства». Анализируются имеющиеся проблемы и трудности в реализации программы, пути

совершенствования и возможности включенности гражданского общества в процессы построения системы открытого государственного управления в Российской Федерации.

26. Кандзюба С. П., Духонченко А. А. **Надання публічних адміністративних послуг в онлайн-режимі: зарубіжний досвід і проблеми його адаптації в Україні** / Сергій Павлович Кандзюба, Анатолій Андрійович Духонченко // Стратегічні пріоритети. – 2014. – №1 (30). – С. 116–123. Розглядаються підходи до вирішення завдання надання соціальних послуг у режимі он-лайн. Аналізується зарубіжний досвід надання публічних послуг в електронному вигляді. Пропонується архітектурна модель єдиного інформаційного простору державного управління соціальною сферою на регіональному рівні.

27. Кондаков К. Г. **Перспективи використання кращих зарубіжних практик функціонування електронної демократії в Україні** / К. Г. Кондаков // Модернізація системи державного управління: теорія та практика: матер. наук.-практ. конф. за між нар. уч. (11 квітня 2014 р.): у 2 ч. Ч. 1 / за наук. ред.. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського. доц.. А. В. Ліпенцева. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2014. – С. 427–430.

28. Молодожен Ю. Б. **Інформаційні технології для спілкування громадян з органами влади: досвід Чехії** / Юлія Борисівна Молодожен // Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи [Електронний ресурс] : матеріали V-ої Міжнар. наук. конф. аспірантів та докторантів з державного управління, 15 трав. 2014 р. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. – С. 236–239.

29. **Study on eGovernment and the Reduction of Administrative Burden: final report** [=Дослідження електронного урядування і скорочення адміністративного навантаження: остаточний звіт]. – Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2014. –128 р. eBook. – Режим доступу: http://bookshop.europa.eu/is-bin/INTERSHOP.enfinity/WFS/EU-Bookshop-Site/en_GB/-/EUR/ViewPublication-Start?PublicationKey=KK0414146.

30. Schin George **Comparative analysis of e-government initiatives worldwide** [=Порівняльний аналіз ініціатив електронного уряду в усьому світі] / George Schin // Risk in Contemporary Economy. – 2014. – P. 170–174.

довідкові та методичні матеріали

31. Бабаєв В. М. **Текст лекцій з дисципліни «Електронне урядування»** (для студентів 5 курсу спеціальності 8.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування” денної форми навчання) / В. М. Бабаєв, М. М. Новікова, С. О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 139 с.

32. **Довідник Е-урядування для місцевих органів влади України** / Ханнес Асток, Лііа Хянні, Єлизавета Кренева, Моніка Лекіч, Арво Отт / пер. Артем Дудченко / Академія електронного управління. – [Б.м.], 2014. – 66 с.